

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVI. évfolyam, 243. szám.

Előfizetési árak:

Egész évi ———— 12 ft.
 Félévre ———— 6 :
 Negyedévre ———— 3 :
 Egy hóra ———— 1 :
 — Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el,
 azonkívül az összes hirdetés-
 irodákban.

Megjelenik minden

szombati és vasárnapok kivételével.

Szombat, október 23.

Ausztria és a provizórium.

Nagybeeskerek, október 23.

Nem kutatjuk, vajjon a német egyesült pártok erőszakoskodása meg fogja e bukattani Badenit vagy sem. Annyi azonban bizonyos, hogy Ausztria miniszterelnöke első sorban is magának köszönheti a most tanában megvalósuló kedélyes jeleneteket, melyek a politikán elérik a pofozkodási kedvet. Megszólalunk azon, hogy a német nyelvű néven veszik Badenitől, hogy egészen a szláv áramlatnak engedte át magát.

A kormányt e botrányok és huzavonák ellenében a különböző pártokból álló többség nem tudja megvédeni. A katolikus néppárt és az új csehek maguk között is opponálnak és veszekednek és az egész konglomerát többség csak bizonyos feltételek és kedvezmények árán hajlandó a kormányt támogatni.

Nem akarjuk vitatni ezuttal a kérdést, mennyire okos vagy okatlan politika a szlávást megemlíteni a németiség helyett, annál kevésbé, mert ha egy jövődöbéli kormány a németiséget akarja érvényre juttatni, úgy annak meg bizonyára a szlávást tennie lehetetlenné a kormányzást. Badeni is csak annyiban szimpatikus nekünk, a mennyiben magyar-ellenes velleitásokat soha sem vettünk észre nála. Az ő leköszönése vagy maradása, valamint az osztrák parlamenti viszonyok is csak annyiban érdekelnek bennünket, a mennyiben a provizórium sorsa függ tőlük.

A mi parlamentünk tegnap általános-ságban és részleteiben is elfogadta a provizóriumról szóló törvényjavaslatot.

Abba, hogy a kvóta és a közös vám terület meghosszabbítását egy törvényjavaslatba foglalták, mint pusztán formális kérdésbe, nem volt nehéz megnyugodni. A miniszterelnök azon nyilatkozata pedig, hogy a mostani törvényjavaslat kizárólag arról intézkedik, hogy az 1897-ik esztendőben feltétlenül szükséges közös kiadások fedezhetőek legyenek, megnyugtatták és eloszlatták azon ellenzéki kifogást, hogy a kvótatárgyalás nem ment át még minden stádiumon, de fennmaradt még az a kérdés, hogy vajjon Ausztriában a provizó-

rium parlamenti uton vagy pedig parlamenten kívül rendeletileg lesz e elfogadva?

Az osztrák alkotmány 14-ik paragrafusa úgy intézkedik, hogy ha parlamenti uton lehetetlen, rendeleti uton is életbe léphet valamely törvény.

Ez tehát tiszta dolog Ausztria belügyeire nézve, de a provizórium nem képez belügyet.

A nagy kérdés az: vajjon képes lesz-e Baden tárgyalatni halasztás nélkül a provizóriumot?

Hírlik, hogy ő Felségétől a legtágabb körű meghatalmazást nyerte a többséggel való megállapodás és a helyzet kihasználására nézve a provizórium érdekében; maga pedig, ha másképp nem lehet és az ellenzék garantálja távozása esetére a javaslat megazavazását, — hajlandó lemondani.

Ha azonban mindez sikertelennek bizonyulna, akkor elő fog állni a helyzet, melyre Tisza Kálmán utalt a pénzügyi bizottság ülésén, hogy u. i. Magyarország, ha másképp nem lehet, önállóan is intézkedhetik.

És mindez a kultur osztrákok miatt, a kik bennünket keleti barbároknak tartottak rövid 30 év előtt, kiknek nem való a parlamenti intézmény, s ma a mi magas színvonalon álló parlamentünk mellett ők részeg emberekhez illő korcsmai jeleneteket rendeznek a Reichsrathban.

Tempora mutantur . . .

Városi közgyűlés.

Nagybeeskerek, okt. 23.

Nagybeeskerek város képviselőtestülete f. hó 25-én d. u. 4 órakor tartja rendes havi közgyűlést a következő tárgysorozattal:

1. A tekintetes alispáni hivatali rendelete, melylyel a megüresedett városi irnoki állás választás útján való betöltésére folyó évi október hó 25-ik napjának délutáni 4 órája tűzetik ki.
2. A vásártér kibővítéséhez szükséges területekre vonatkozó szerződések megállapítása.
3. A m. kir. belügyminiszteriumnak 86674/897. sz. körrendelete az ország czimerének helyes ábrázolása tárgyában.
4. nm. m. kir. belügyminiszterium folyó évi 8037. sz. alatt a Nagy Beeskereken engedélyezendő új tűzifa-telepek tárgyában kelt rendelete.

5. Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának folyó évi 1348. sz. a. különböző pótdókok leírását jóváhagyó határozata.

6. Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának 1314. kgy. sz. a. kelt rendelete az ártézi kut csöveinek kihuzása tárgyában.

7. Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának a városi 4 ik kézbesítő állás szervezése tárgyában hozott 1333/44296/1897. számú feloldó határozata.

8. A városi tanács bemutatja a közeget-vám jövedéki és rakpartvám illetékek kezelése tárgyában alkotott szabályrendeletet.

9. A villamvilágítási bizottság betérjeszti a vár. közp. villammű szabályrendeletét.

10. Községi iskolaszék átírata az iskolaszéki elnök, alelnök, gondnok és jegyző választása tárgyában.

11. A községi iskolaszék átírata a jövedéki hivatalnak tanterommé leendő átalakítása tárgyában.

12. Az iparos tanoncz iskolai bizottság határozati javaslata egy rajztanítói állás szervezése tárgyában.

13. Hivatalos előterjesztés a villamvilágítási közeget annuitásának kiegyenlítése tárgyában.

14. Hivatalos előterjesztés a vár. színház helyreállítása tárgyában.

15. Hivatalos előterjesztés a nagy hid helyreállítása tárgyában.

16. Hivatalos jelentés a vár. kórház átalakítására vonatkozólag megtartott árlejtés eredményéről.

17. Hivatalos előterjesztés a főgymnasiumban felállított üvegszekrény kereseti összegének kiutalványozása tárgyában.

18. Hivatalos előterjesztés a különböző iskolaépületek meszelési munkálatai utáni kereseti összegek kiutalványozása tárgyában.

19. Hivatalos előterjesztés a kereskedelmi iskola berendezése utáni kereseti összeg kiutalványozása tárgyában.

20. Hivatalos előterjesztés a Kassinó épületben felállított faszín és kövezési munkálatok utáni kereseti összeg kiutalványozása tárgyában.

21. Hivatalos előterjesztés a honvéd lak-tanya helyreállítási munkálatai utáni kereseti összeg kiutalványozása tárgyában.

22. Hivatalos előterjesztés a városi épületeken eszközölt cserepezési munkálatok utáni kereseti összeg kiutalványozása tárgyában.

23. Verner Ede városi sornoknak fizetési előleg engedélyezése iránti kérvénye.

És a netalán még beérkező tárgyak.

A „TORONTÁL” tárczája.

Az est.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

A fényéből vesztett nap nyugotra száll; elérve a hegyek magas ormait, úgy tűnik fel szemünk előtt, mintha pihenőt tartana. Izzó tekintettel néz vissza az elhagyott árnyas vidékre, melyre percenként az est szürkébb és szürkébb hemálya kezdi ráborítani fátyolát. A magasabban álló hegyvidék még ég a visszasütő nap bitorában, míg a völgyben az árnyék ütött tanyát, s vékony fátyol beritja el a dus tenyészetet.

Az erdők sűrűjében meglapult a fa törzsénél az éj hirnöke: a sötét alkonyat. Lassan, lassan hódítja a tért, mind több és több fényt nyel el, s mire a magasban a nap maga előtt feltűzte az árnyékot, lent a völgyben az est nyugalma már elterült.

Szállásra tér erdő, mező minden lakója. Fényes palota a duagazdagnak, szerény gunyhó a szegénynek, tömött pászit a bogárnak, sűrű lomb az erdei madárnak kellemes tanyát

ígérnek. A lustán lépdelő gulya is hazatérőben van; csak akkor megy gyorsabban, ha a pajkos tulok birokra hívja társait. Oda förmed a vén pásztor s úgy fékezi meg szilaj kedvöket. Aztán csendben tovább lépdelenek, fölverve maguk után a mezei ut porát, mely mint füstgömbly úgy jelöli utjokat a mint a légben magasan kavargó.

A munkásnép csoportban tér haza. Letörli a verejtékcseppeket izzadt homlokáról, s tördött testtel lassan lépdégl. A füstölő kémények hívják tüzhelyök mellé, hol az izletes vacsora várja.

Még itt ott a hegyek visszaverik az el késedt hangokat, a mint egy egy elmaradozó kiált társai után, vagy a kőzsa madár hívogatja párját. Azután elhangzik az is, csak a tücsök csiripel tele torokkal, mint a néptelen mező öre.

Egyszerre megkondul az estharang, reszketve száll szét hangja az est csendjében s midőn a kis toronyban végsőt üt, minden sziv egy imában dobban össze: hálát adunk ó nagy Isten . . .

Lassan elhal a zaj, kialszik a messzelátó pásztor tüsek fénye s a késő est barna takaró.

ját elfedi a sötét éj palástja . . . Lány zsihongás hallatszik a némaságban, de nem tudod, hogy miö hang lehet, nem gyanítod, hogy honnan száll feléd. Tán a sírok világából ered, vagy bolyongó szellemek csendes nesze, avagy millióknak sóhaja? Nagy álom az egész, mit az alvó világ álmodik.

Pihenjeteek csendesen!

Igy fogy el minden, minden lassankint; így tűnik el a gazdagság, hatalom, diosóság, hírnév, egy szép este majd, a midőn eljön az enyészetnek órája. Fejünket álomra bajtjuk csendesen és alszunk talán soká, tán végtelen.

A természet ezen megmagyarázhatatlan titka gondolkodóba ejt, megállók künn a szabad ég alatt, látom az est nyugalmát, a reggel ébredését; úgy tetszik, mintha a születés és elmulás képe jelennék meg előttem változatos színeiben, bevonva a legszebb, a legtisztább költészet zománczával.

Itt állok még sokáig s bámulom tovább a természet játékát. Szívem csodás sejtelenül dobban meg s lelkem nem tud különbséget találni, hogy melyik szebb: születni vagy meghalni.

Nera.

Politikai hírek.

A helyzet Ausztriában. Azt beszélnek, hogy a király záros határidőt szabott, a melyen belül az államélet legszükségesebb intézkedéseit föltétlenül meg kell valósítani. Ez a határidő híre szerint nagyon rövid. Az a remény majdnem egészen eloszlott, hogy a mostani házszabályokkal és a mostani elnökséggel a kiegyezési provizóriumot törvényerőre lehessen emelni. Ez okból nagyon valószínűnek látszik az a hír, hogy a kormány szigorú rendszabályokra készül a baloldal ellen.

A Tribuna bajai. A kulturálisnak legedesebb gyermeke, a nagyszabású Tribuna című lap, haldoklik. A jeles újság egyik szerkesztője a ligához tegnapelőtt táviratot küldött, melyben értesíti, hogy a hatóságok a Tribuna kauziciójából 265 frtot levontak a Replik helyeslése miatt indított sajtópör költségei fejében. Ehhez a bajhoz hozzájárul az, hogy Baltescut, a Tribuna felelős szerkesztőjét, még csak a múlt héten ítéltek el nemcsak 5 havi fogságra, hanem 400 frt pénzbírságra is, és hogy ugyan csak a múlt héten szolitották föl a Tribunát, hogy 400 frtnyi pénzbírságot lefizessen. Így következett be aztán, hogy a lapnak ma nemcsak a készpénze, hanem a hitele is elfogyott, és hogy a Tribunának adósságai ma nem kevesebbre, mint 37.000 frtra rugnak.

A béke. A porta a nagyhatalmaknál levő képviselőihez újabb köriratot intézett, melyben kéri őket a krétai kérdés gyors rendezésére. A végleges békeszerződés megkötésének siettetése céljából elhatározták, hogy a békemeghatalmazottak naponként tartanak ülést. A pénzügyminiszter oly tervek dolgoztak ki, amely szerint Törökország régi hitelezőinek évi 8.400.000 frankot ajánlanak fel aranyban. Ezzel szemben a Németország által helyeselt terv 9 milliót javasol. Hivatalos török körökben teljesen alaptalanoknak mondják az európai lapok egy részében megjelent következő híreket: Azt a jelentést, a mely szerint Krétában basibozukok lemészároltak egy keresztény családot. Továbbá, mintha Tesszáliában 70 fiatal asszony és leány eltűnt volna; hogy a kosszovoi villajeten polgár bandák több falvat megostromoltak; hogy az adrianopoli vilajetben több bolgár nemest fogtak el; hogy Earif effendi császári palota-hivatalnok öngyilkos lett; végül pedig, hogy október 6-án állítólag számos ifjú törököt fogtak el, a kik közt egy ezredes és egy imán volt.

A király ajándéka.

A most lezajlott sátoros ünnepek végétől a nagybecskereki hitközség tudós rabbija dr. Klein Mór, a következő hazafias beszédben emlékezett meg a király ajándékáról:

A sátrak ünnepe a tegnapi nappal véget ért, a záróünnep által lézen felváltva s mintha csak az öröm habzó poharának csordultig kellene megtelnie, hogy gyöngyöző tartalma astán fogjon és kevesbüljön, a szélen tüterjengve, tulajdonon, nemkülönben a mi sátrak ünnepe is fokozódó mérvben nyújtja az élvezet és gyönyöröket, a szellemi és lelki örömeiket, hogy astán könyvcsarub bubánatba csapjon át, buskomorrá váltostassa a vidám ünnepi hangulatot és a kedvtelenség pókháló szálaiba szője be az imént jókedvűen repdező lelkét. Féltre tettük a tegnapi napon az ünnepi csokrot, melylyel mintegy büszkélkedve jártuk körül Isten oltárát, a fűszeres illatu csédruzalma betöltötte hivatását, a nyulánk magásra törő pálmáság fonnyadni, száradni kezd, a szerető szív vágyainak tárgya, a myrthus levelei hervadásnak indulnak, s a fűzfagaly szármaiból elpárolgott immár a frissítő nedv és éltető erő. Eltávolodunk az oltártól, hogy a sátrak felé tartunk, cserepekre tör az öröm kelyhe, hogy a szomorúság pohara keserűséggel teljék. Ekképen járunk el a napirenden levő kőhelet intése értel-

mében. A jó napon légy vig kedélyű, a rossz napon pedig nézd az egyiket a másikkal szemben, mindkettőjüket rendelte az Ur! Ellentétek alkotják meg a világrand harmóniáját, az ünnepi díszbe öltött sátorból kimozdít bennünket a csaták eszése, a hozsannára következik az ima, a nyári verőfényre borongó őszi felhő, s a dévaj örömdalra a könyfakasztó gyászének. Mert — az úgy van. Az egyiket a másikkal szembeállítva teremtette az Isten. Es nemcsak az egyes ember élete folyamán játszódnak le ily ellentétes események és tünemények, nemzetek és népek történetében is a végletek sarkpontjai között mozog a lét nyugtot nem ismerő ingája. Hiszen csak az imént zajlottak le a magyar nemzet újabbkori ünnepnapjai: beteljesedett a próféta biztató szöszata az eserevés korát átlépett kelet népén. Királyok lesznek a te istápjaid és fejedelmek a te táplálód, földre hajolnak arcacsál előtted és lábaid porát érintik, és meg fogod tudni, hogy én vagyok az örökkévaló, s hogy meg nem szegyenülnek, a kik bennem reménykednek. Vagy ama királyok és fejedelmek, a kik a nemzet eserevés mltja, szellemi haladásá, anyagi gyarapodásá, a tudományban való előmenetele, a művészetekben való kitünése és kulturai fejlődése iránt csodálkozással párosult elismerésüknek adtak kifejezést, nem-e a nép istápjai és táplálói: nem adnak-e tápot a nemzet jogos önérzetének, nem emelik-e hathatósan a nép büszke öntudatát s nem nyilatkozik-e meg az idegen országok eme hatalmasai itéletében a világtörténelem istenitélete, mely sujt és felemel, kárhóztat és boldogít, mely sokkalta kézzelfoghatóbban, mint a honzerzés maga és száz véres csatánál is meggyőzőbben tanusítja, hogy létezik egy sorsintéző kéz, mely az események csomókba kuszált szállait úgy bonyolítja szőjével, hogy belőlük aranykötelek lesznek, mik népet és királyt elválaszthatlanul egymáshoz fűzik. Méltó záróünnepet tartó királyval egyetemben a mi nemzetünk a királysátrak ünnepnapjai után. Hasonlóan Israel népéhez, a mely eszidő szerint a sukkoth ünnepet bezáró nyolcadik napot ünnepli.

Mert „sátorokban hagytam én lakni Israel fiait, miután Egyiptom országából kiveztem őket,“ — szól az Ur! — és sátorokban laktak a hadgyorskorlatok idejében ama királyok és fejedelmek, kik, miután a fegyverforgatás fáradalmas munkáját befejezték, szövetséges rokonérettel és érdeklődéssel szemlélték a nemzet békeműveit, és miután a személyes bátorság és katonai érénynek cdanyujtották a hősiesség cserkoszoruit, a szellemi és ipari munkát az elismerés babékoszorúival díszítették. A mi dicsőségesen uralkodó királyunk ennél még többet tett, hű magyar népének a legilletékesebb hatalmi tényezőik részéről nyert elismerésében a leglélekemelőbb hódolatot látván, mely fejedelmet érheti, kiapadhatlan szívjóságában és nemes érületében a legrégebb kultúránép, Israel példájára zárta be a nemzet örömnapiját. Eme királyi, eme fejedelmi záróünnep úgy végződik, mint Israel je. A sukkoth ünnepet Israel ugyanis a halottak megemlékezésével zárja be és a legelső magyar ember, a király a királyi sátrak ünnepnapjait szintén a halottak megemlékezésével fejezte be, a midőn Isten ihlett szelleme oda költözött a nemzet nagyjainak sirjaiboz, megkoszoruzván azokat a hálas megemlékezés hervadatlan füzereivel, neveiket, tetteiket és viselt dolgaikat a jövő nemzedékek számára kőben és ércben megörökíteni rendeltén, hogy időtlen időig emléken maradjon az életbőles intő szöszata: „Jó napon légy jó kedvű, rossz napon pedig, nézd, az egyiket a másikkal szemben emlekedte meg az ur,“ hogy ő benne bizva, önmagaddal összhangzatban éljed napjaidat. S valamint a mai haftarában, a thóra szárazakaszában azt olvassuk a bölcsnek magasztalt Salamon királyról: „A nyolczadik napon, a templom felszentelése után, elbocsátotta a népet, a nép pedig áldotta a királyt úgy tértek aztán lejjelkaikba, örvendeztetve és jó kedvvel, mindazon jótettekért, melyeket az Örökkévaló véghezvitt Dávid szolgáján és Israel népén,“ úgy áldjuk mi is a mi Urunkat, királyunkat mindazon nemes elhatározásokért, melyekre az örökkévaló igazság szellemében indittatva érezte magát s mindazon jószágért, melyet népe iránt atyai érülettel tanusított. A valóság színében tünik föl előttünk a kőhelet Midrásában foglalt ama beszédes legenda, melynek a lelkesedő és lelkesedőre ragadó áldozatkészségről szól. Egy napon Chanuka b. Dószta azt látja, hogyan versenyeznek az ő városainak lakótársai, hogy égő és örömmádozatokat Jeruzsálembe szállítsanak. Eme látványra így szól Ch. b. Dószta: Valamennyien tulteni igyekeznek egymáson, hogy Judea fővárosát a hazafias áldozatkészség legfényesebb jeleivel kiittenssék, én meg e lélek emelő ténynyel szemben veszteg maradjak. Szól és kimegy a város területén tul, ott egy szoborra való követ talál, azt simítja, faragja, fényesre csiszolja, de nincs, a ki azt Jeruzsálembe szállí-

taná, erre az Isten őrangyal rendel ki emberalakjában, a kik a szoborkő szállítását magukra vállalják. A mi Urunk, királyunk fölbuzdulva azon páratlan lovagias vendéglátáson, melylyel a nemzet és ő koronás társait és szövetségeseit fogadta, a szeretetteljes hála jeleivel ő sem akart visszamaradni, szobrokra való köveket szemelt ki, melyeket a vallásosság, a tudományosság, a költészet, az igazság és hősiesség nemtői méltó helyekre fognak szállítani, oda, a honnan soha el nem mozdítja az idők árja, le nem dönti a sors keze. Mert ama kövek zárkővét képesik azon ünnepeknek, miknek te-fejeztével a nép áldotta a királyt. Amen.

HIREK.

Tájékoztató.

Október 24. Kerékpár-verseny.
Okt. 24. Torontáli orvosok közgyűlése.
Okt. 26. Városi közgyűlés.
November 6. Könyvnyomdászok bálja.
November 15. Közigazgatási bizot. 6-ri ülés.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órátk van; nők részére kedden és pénteken délután

— Kinevezés. A vallás és Jktatásügyi miniszter Gyurisits Miklós a bresztováci közégi iskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

— A tanfelügyelő a határörvidéken. Steinbach Antal kir. tanácsos, tanfelügyelő jelenleg a volt határörvidék iskoláit látogatja, a hol a különféle nemzetiségi iskolák tanulóit meglepő haladást mutatnak fel a magyar nyelv elsajátítása körül. Legutóbb Hertelendyalván volt a tanfelügyelő, onnan pedig Sztarcsovára, majd Pancsovára ment át, mindenütt teljes meglegedését fejezve ki a tapasztaltak felett.

— Eljegyzés. Horváth Dezső, szablyai szolgabíró, eljegyezte özv. Antal Dezsóné szül. Malonyay Irma urnót, Malonyay Ignác n. kikindai kir. törvényszéki bíró leányát.

— Esti tanfolyam megnyitása. A nagybecskereki kereskedő ifjak egyesületének vezetősége az idei megválasztása alkalmával többféle irányban üdvös reformokat helyezett kilátásába melyeket egymásután megvalósítani is iparkodik. Mindjárt új helyiségei felavatásakor megnyitotta a felolvasások sorozatát, melyek általános ismeretek terjesztésére és egyszerűs mind szórakoztatására hivatják; most pedig egy másik, ennél is sokkal fontosabb dolgot léptetett életbe, t. i. 6 óra tervezett esti szaktanfolyamot saját tagjai számára, kiknek módot kíván nyújtani, hogy a kereskedelem gyakorlati tudományából, nevezetesen a könyvvitel, számtan, levelezés és irodai munkálatokból megszerezhessek maguknak a reájuk nézve nélkülözhetetlen ismereteket. Az egyesület áldozatok meghozatalától sem riadt vissza, hogy e hasznos intézményt létesítse, sőt a jövőre állandósítsa is, s így két irányban teljesít fontos missziót: szakismereteket terjeszt és a kereskedelemnek magyarosításán működik közre. Örömmel üdvözöljük a derék elnökséget és választmányt szép és hazafias tetteért és kívánjuk, hogy teljes siker koronázza az előadók, Knyaskó Lajos igazgató és Gróf Vilmos tanár fáradozását, kik a hétnek 3 estéjén, 8—10 ig látják el a tanításnak a késő órákra való tekintettel kétszeresen nehéz munkáját. A napokban volt a tanfolyam ünnepélyes megnyitása, mely alkalommal az egyesület büszke elnöke, Weisz Izidor ur az igen szép számban megjelent ifjuságot lelkes szavakkal serkentette munkásságra és kitartásra.

— Takonykór. Nagyikindáról írják: A tegnapi nap folyamán ismét öt darab takonykóros lovat bunkóztatott le a városi rendőrség. Mint a öt ló Budisin György földbirtokos tulajdonát képezte. A jelek után ítélve, a kikindai lovakra rossz napok járnak mostanában, elannyira, hogy még tömeges kiirtásra lesz ok, annyival is inkább, mert a lótulajdonosok a lovakon fellépő bajt eltagadják és beteg lovaikkal a lóállomány nagy részét infuziálják.

— Kerékpár verseny. A helybeli „Kerékpár Egylet“ holnap tartandó házi versenyére iránt úgy helyben, mint a vidéken is nagy érdeklődés mutatkozik, főleg a diák és a hölgyek versenye igérkezik igen érdekesnek. Eddig a diákversenyre 16 an, a hölgyek versenyére pedig 3 an neveztek. A verseny pontban d. u. 2 órakor kezdődik. Délelőtt 11—12 óra közt térsenét tart a Ferenos Jösséf-téren az ernesztházi zenekar.

— Hálalozás. Sulyos csapás érte a nagybecskereki izr. hitközség kántorát, Levin Hermant, a mennyiben édes anyja tegnap Labinban meghalt,

— Egyházi ünnepély Zombolyán. Mint Zombolyáról írják, az ottani róm. kath. egyház hívei tegnapelőtt ülték meg templomuk védsszentjének, Szt. Vendelnek ünnepét, amely ezidén igen fényesen folyt le. Ezen fényes siker leginkább Csicsáky Imre, pápai kamarás, plébános fáradozásának köszönhető. Az ünnepélyen részt vett dr. Kun László, mint a püspöki aula megbízottja, akit ünnepélyesen fogadtak. Az ünnepély fénypontját az ünnepélyes nagymise képezte, melyet dr. Kun kanonok celebrálta nagy és fényes segédlettel és a mely előtt Hönig Péter caöszteleki plébános mondott lendületes ünnepi szent beszédet. Az istentiszteletre kivonult zeneezővel a polgári lövészek díszszázada is, mely a szokásos díszlövészeket eszközölte. Az ünnepélyt a plébánián egy 30 teretű lakoma követte, mely késő estig tartott és a melyen számos sikerült felköszöntőt mondtak.

— Kis gyermekek tragédiája. Német Czernyáról jelentik, hogy Rigó Ferenczné pusztamajori béresné hathónapos kis gyermekét a bölcsőben magára hagyta otthon. Mikor visszatért, kétségbeesve látta, hogy a kis gyermek a bölcsőben megfordulva halva fekszik. A kis gyermek valamiképp megfordult és a puha tollas párnába belefullt. A boldogtalan anya ellen a zombolyai járásbírósa a vizsgálatot megindította. — Kun Szöllősről írják nekünk: Martin Péter odaváló földmivesnél egyik rokonának harmadfél éves fiauskája az udvaron volt vízbe télt dézsába esett. Mire a szerencsétlenséget észrevették, a kis gyermek már meg volt halva.

— Vásár és bucsu. Nagyszentmiklóson — mint levelezőnk írja — az őszi vásárt f. hó 23. és 24. és 25. én tartják meg. Már pénteken sok árú érkezett a vásárra s így — ha a borongós idő esőre nem változik — jó vásárra van kilátás. — A két Nagyszentmiklós, a német és szerb — mint tudva van — egymásután tartja templom-ünnepét. Az ilyenkor szokásos népbucsu mulatság a szerb községben f. hó 17-én lett volna, de itt nem tartják meg. Annál jobban készülődnek a vásárnap, f. hó 24-diki németvárosi bucsura, mely a vásárral lévén együtt, már előre is gondolható m. oszalmas képet mutat.

— Lélek vásár. Szegedről írják: Még mindig akadnak olyan nyomorult emberek, akik hálójukba ejtenek ártatlan és tudatlan leánygyermeket és eladogatják, mint a jószágot. Kiss Illésné is ehhez a kegyetlen emberfajtához tartozik. Bejött Kis Zomborról Szegedre és addig-addig kerülgött egy Bene Mari nevű tizenöt éves leánygyermeket, amíg megnyerte a bizalmát és olyan cselokra felhasználhatta, amilyenekre csak akarta. A tudatlan kis lány bizott Kiss Illésné ígéretében és szóval sem vonakodott, mikor a rettenetes asszony arra szólította fel, hogy jöjjön vele Kis Zomborra, ahol elszegődött. Kint a pályaudvaron a két gyanús alak feltűnt a rendőrségnek és letartóztatták őket. Azután kiderült, hogy Kiss Illésné eladni akarta a kis leányt. A kihágási bíróság öt napi elzárásra ítélte az asszonyt. Azonkívül pedig tíz évre kitiltotta a város területéről. Büntetés idejének letele után hazatolonozolják.

— Egy község regalebérlete. Nagyszentmiklósi levelezőnk írja: Erdekes, de egyuttal váratlan leiratot intézett a pénzügyigazgatóság a szerb községhez, mely tudvalegőleg bérletét albérlnök kezelésére adta ki; anonim levélben történt fejjelentés folytán vizsgálatot rendelt, a mely beigazoltnak találta az albérletet, s ennek folytán a községet az eddig kapott évi 1250 ft regale-beszédelési jutaléktól megvonta. Községünk természetesen felebbezésével él, annál is inkább, mivel a regale nem albérletbe, de kezelésbe van kiadva s az esetleges nyereségből — fenn tartott jogánál fogva — vesz részt.

— Kapitányok párbaja. Sulyos himeneltű párbaj folyt le tegnap reggel Temesvárott, Pohánka kapitány provokálta Koszurik kapitányt, a szekerész osztály parancsnokát. A sulyos fel-tételű párbaj a szekerész-laktanya lovagló iskolájában ment végbe. Mindjárt az első összecsapásnál Pohánka oly sulyos fejevágást kapott, hogy a vér elborította arczát és a segédék beszüntették a további viaskodást. A párbaj oka egy harminc napos szobafogság, melyre Koszurik parancsnok Pohánka kapitányt ítélte. Az ügy ezzel úgy látszik nem ért teljesen véget.

— „Hull a fának a levele . . .“ A reggeli köd, a korai naplenyugta, és a sárguló falevelek, a néma berkek, melyek néhány nappal ezelőtt még hangzatosak valának a madarak dalá-

tól — mind a mulandóságról, a közeledő térről beszélnek. A nap néhány nappal előbb még ragyogott, át is melegítette a légkört, de csak „vénesszonyok nyara“ volt ez, mely nem csal meg, ha még olyan szépen ragyog is. Most már annak is vége, az ősz csakúgyan beköszöntött, még pedig nátháhozó vigasztalan borongással. A fákról sűrű egymásutánban hullanak le a her-vatag, fázékony levelek, hogy szemfedőt készítsenek az ősznek.

— A szociálizmus ellen. Uglátszik terjed a szociálizmus, dacára annak, hogy a kormány minden erejével igyekszik oda hatni, hogy azt meggátolja. Ujabbán egyenesen a belügyminiszter felszólítására a Franklin társulat kiadásában a ponyvairodalom termékeihez hasonló apró füzetek jelentek meg, melyben jeles írónkól rigmusos históriák vannak, s melyeknek a morálja mindig az, hogy milyen veszedelmes dolog is az a szociálizmus. Egy-két krajezár-jával árusítva, úgy remélik, előbb utóbb kiszorítja a Tatar Péter rémséges népbolondító meséit. A belügyminiszter ezek terjesztése érdekében átirat hatóságoknak, hogy azokat különösen a körjegyzők és jegyzők figyelmébe ajánlja.

Irodalom és színház.

— Szini szezon Nagybecskereken. Fűredi Károly, a délvideki színházak társulatának fűradhatlan titkára megvette azt, a mit csak nehezen hitt el bárki, — eddigelé 1500 ftos bérletet gyűjtött. Páholy alig van már tíresen s a zartszékekből is felette sok kelt el. Az eddigi páholybérlek a következők: Rónay Jenő főispán, dr. Dellimanics Lajos alispán, gróf Bethlen Miklós főjegyző, Steinitzer Géza, dr. Stassik Ferencz, Löwy Ignác, Szabó Ferencz plébános, a kegyesrendi ház, Stagelschmidt János, Napholz Agost, Franz J. L., Reitter Oszkár, Faur Kornél, dr. Linyácsi Pal, dr. Kiss János, Poroszkay Béla, dr. Hirschl, Virágh Vilmos, Hegedűs János, dr. Nagy Dező, dr. Vinczevidy Ernő, dr. Billitz Béla, dr. Nónay Pál, dr. Stern László.

Táviratok.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október hó 23-án.

Budapest, okt. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében megkezdte az indemnitáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Hegedűs előadó rámutat arra, hogy a javaslat egy kényszer következménye, de azért a kormány ennek benyújtásával törvényes alapon áll. Egy új pontját, mely a közös kiadásokhoz való hozzájárulást tartalmazza, a kvótakérdés eldöntetlensége okozta. Kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés jobbról.)

Kossuth Ferencz pártja nevében kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el. Szóló azt hiszi, hogy a provizorium Ausztriában sohasem lesz törvény, pedig a kormány semmit sem tett az eshetőség esetére.

Tomcsányi a nemzeti párt nevében szólván, a kormány iránt való bizalmatlanságból elveti a javaslatot.

Simán Ferencz az Ugron-párt nevében emel szót, elvetvén a javaslatot. Hevesen kikel a kormány ellen, mely szóló szerint nem a szabadelvűséget képviseli.

A vitát ezután hétfőre halasztják. Az ülés végén Neumann Ármán az osztrák kormánynak a magyar biztosító társulatok Ausztriában való tevékenységét korlátozó rendelete miatt interpellációt intéz a miniszterelnökhöz.

A szerb miniszterválság.

Budapest, okt. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Dr. Giergiovits Mladán ma ismét hosszabb ideig konferált Sándor és Milán királylyal. Döntés eddig nem történt.

Cziklon.

Budapest, október 23. (A „Torontál“ eredeti táv.) A New-York Herald szerint az utolsó napokban pusztító ciklon számos falut elpusztított. A kár hét és fél millió frankra rug.

A tőzsdéről.

Budapest, okt. 23. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat mérsékelt, vételkedv korlátozva, az árak szilárdak.

Buza okt.-nov. 12:30—12:34
Buza márcz.-április 11:85—11:87
Tengeri 1898. máj.-juniusra 5:16—5:17
Zab márcz.-ápr. 6:37—6:40

Hirdetések.

Torontáli helyi érdekű vasutak.

8984/897. szám.

A folyó hó 16-án megejtett alapszabályszerű kisorsolásnál az 1895. évi január hó 1-én kibocsájtott elsőbbségi kötvények közül a következő kötvények lettek kisorsolva és pedig:

1. A 200 névértékű kötvények közül a 0208, 0788, 0870, 0897, 1049, 1159, 1171 és 1340. szám.

2. Az 1000 korona névértékű kötvények közül a 0137, 0579, 0603 és 0854. szám.

3. A 2000 korona névértékű kötvények közül a 0032, 0390, 0531, 0567, 0655, 1016, 1182, 1381 és 1508. szám.

4. A 10.000 korona névértékű kötvények közül a 0032. szám.

A kisorsolt kötvények beváltása 1898. évi január 2-től kezdve fog a társasági pénztárnál Nagybecskereken vagy a Pesti magyar kereakedelmi bank pénztáránál Budapesten eszközöltetni.

Nagybecskereken, 1897. évi október hó 17-én. 951—8.8

Torontáli helyi érdekű vasutak.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

190/II—15.10

KWIZDA féle
KORNEUBURGI
marha-táppor

több mint 40 év óta a
legjobb istállóban használ-

lathat, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint tehé-nek-nél a fej javítása s a tejelő-képesség fokozása czéljából.

Egy dobozzal 70 kr.,
fél dobozzal 35 kr.,

Valódi csakis akkor, ha a fenti védjegyvel van ellátva. Kapható minden gyógyszerárban és dro-guáriában.

FŐRAKTÁR:

Kwizda Ferencz János
csész: és kir. osztrák-magyar és román királyi udvari szállító ke-rületi gyógyszerárban,
KORNEUBURG, Bécs mellett.

Nyilttér.)*

Hi issik

Kathreiner-féle

Kneipp-maláta-kávét?

Mindenki

a ki igazán jó kávét szeret, a ki félti az egészségét és takarékos.

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Ügyes műhímzőnő

elvállai színes és fehér hímzéseket igen csinos és rendes kivitelben a legjutányosabb feltételek mellett. Megkeresések e lap kiadóhivatalába kéretnek. Kivánatra a megbízásokért házhoz lesz küldve, csak egy levelező lapon kéretik a címet megírni e lap kiadóhivatalába. 932-3.2

901-4.8

13,160.000 koronát

fognak nyerni a magyar kir. szabadalm. osztálysorsjáték 6 osztályában. Ezen sorsjáték 100.000 sorsjegyből áll, melyek közül 50.000 db nyerménnyel huzatik ki, tehát a sorsjegyek fele része nyer.

A nyermények a következők:

Legnagyobb nyermény szerencsés esetben

Egy Millió
korona

(kor. 1,000.000)

	Korona
1 díj	600 000
1 nyer.	400 000
1 "	200 000
2 "	100 000
1 "	90 000
1 "	80 000
1 "	70 000
2 "	60 000
1 "	40 000
5 "	30 000
1 "	25 000
7 "	20 000
31 "	15 000
67 "	10 000
3 "	5 000
432 "	3 000
763 "	2 000
1238 "	1 000
90 "	500
31700 "	300
15650 "	200
130, 100, 85 és 40	170
50.000 nyerm. és díj, melyek összesen	13,160.000

13,160.000 koronát tesznek ki.

Ezen sorsjáték huzásánál nyilvánosan a magyar kormány ellenőrzése és egy kir. közjegyző felügyelete alatt történik. A sorsjegyek árai, melyek hivatalból vannak megállapítva, az első osztályra a következők:

1/1 sorsjegy 12 kor. = 0. é. frt 6.—
1/2 " 6 " = " " 3.—
1/3 " 3 " = " " 1.50

Mindjárt a huzás után beküldjük t. ügyfeleinknek a hivatalos huzási lajstromot, melyből részeseidésük eredményét megtudhatják.

Mindazok, kik ezen óriási nagy nyeresési esélyeket nyújtó sorsjátékból sorsjegyet óhajtanak beszerezni, szíveskedjenek b. megrendeléseiket minél előbb, de minden esetre legkésőbb a huzás napjáig f. é. november 11 ig

hozzánk eljuttatni, a megfelelő összeg papírpénzben vagy helyegekben a megrendeléshez csatolandó vagy postautalvánnyal beküldhető. B. kívánatára készek vagyunk a sorsjegyeket utánvétellel elküldeni. Kérjük b. címét pontosan és világosan feladni. A megrendelések mindjárt beérkeztek után, a meddig készletünk tart, eszközöltetnek. A sorsjegyeket együtt beküldjük minden megrendelőnek a kimerítő hiv. sorsol. tervezetet. A magy. kir. szab. osztály-sorsjáték főelárusító

Fejérvári és Társa
Budapest,
V., Marokkói-utca 2. sz.

Alkalmi vétel. Alkalmi vétel.

Egy női kerékpár.

(Bicycl.)

Egy kintű és elegáns női kerékpár Dürkop Diana-féle gyártmány, alig használva, egészen új, teljesen felszerelve, 140 frt készpénzért eladó.

Czim e lap kiadóhivatalában. 959-3.1

3732. sz. kig. 1897.

953-3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye Billéd községben újonnan rendszeresített községi állatorvosi állásra, melynek javadalmazása a következő:

a) Billéd község pénztárából évi 350 frt, mely havi előleges részletekben fizetetik.

b) A zágrábi érsekség, mint billédi uradalom részéről évenként 30 frt, melyért köteles azonban a megválasztott állatorvos az uradalomban nevelt ménesikókat minden díjazás nélkül kiherélni.

c) Billéd községben teljesítendő huszemplétsből eredő jövedelem, mely évenként legalább is 160-170 frtra rug, és

d) nappal 40, éjjel pedig 60 krban megállapított látogatási díjak.

Végül megjegyeztetik, hogy a szomszédos nagyközségekben állatorvos nincs, s hogy Billéd községnek nagy állatállománya van; — pályázatot hirdetek, s felhívom a pályázni kívánókat, hogy képesítésüket s nyelvismereteiket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket f. évi november hó 20-ig annál is inkább nyujtsák be nálam, mert a később érkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

A választás napja a pályázati határidő lejártá után fog kitűzteni. A megválasztott állatorvos állását azonnal tartozik elfoglalni.

Csere, 1897. évi október hó 19-én

Uzbasich János,
főszolgabíró.

Ház eladás.

A Somogy-utczában 2708. szám alatt levő új, cseréppel fedett ház, mely 2 szobából, 2 éléskamrából és mellékhelyiségekből áll, szabadkézből eladó. 955-11

Bővebbet a háztulajdonosnál.

Egy használt fődött

h i n t ó

jutányos áron eladó.

Czim a kiadóhivatalban,

958-3.1

1947. sz. kig. 1897.

945-2.2

Pályázati hirdetmény.

A szerb-szt. mártóni községi végrehajtó-irnoki állás tisedésben lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen évi 400 frt készpénzfizetéssel javadalmazott állást elnyerni óhajtják, miszerint ebbeli kellőleg felszerelt kérvényeiket f. hó végéig előírott előjárásnál nyujtsák be.

Szerb Szt.-Mártonban, 1897. évi okt. 17-én.

A község előjárósága.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

1 egész frt 6.—
1 fél frt 3.—
1 negyed frt 1.50
1 nyolczad frt —.75

Ajánlatos az első 2 osztályra a sorsjegyet egyszerre megvenni

I. és II. osztályra érvényes sorsjegyek ára:

1 egész frt 16.—
1 fél frt 8.—
1 negyed frt 4.—
1 nyolczad frt 2.—

Sorsjegyek megrendelésénél az összeg postautalvánnyal előlegesen beküldendő.

Megrendelések utánvét mellett is teljesíthetők.

MÉSZÁROS MIKLÓS

a magyar királyi osztálysorsjáték igazgató-sága által kinevezett budapesti főelárusítója

Budapest, V., Nádor-utca 5. sz.

(Postafiók-szám 237.)

Sürgőnyezim: MÉSZÁROS EURÓPA BUDAPEST.

Elfogad megrendeléseket, a míg a készlet tart, az

I. magy. kir. szab. osztálysorsjáték
eredeti sorsjegyeire.

A nagymélt. magy. kir. kormány által engedélyezett és szabadalmazott sorsjáték előnyei:

A kibocsátott sorsjegyek fele okvetlenül nyer 100.000 sorsjegy. 50.000 nyermény.

A legnagyobb nyermény esetleg 1 millió korona. A sorsjegyek teljesen adómentesek. A sorsjegyek 1/2, 1/3 és 1/4 eredeti részletekben is kaphatók, mi lehetővé teszi azt, hogy mindenki viszonyainak megfelelő részsorsjegyet vásárolhasson. Meghatározott betét mellett jelentékeny a nyermény esély; csekély összeggel nagy vagyon nyerhető. Tájékoztató, a hivatalos tervezetet kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldöm.

A nyermények hat osztályban sorsolattatnak ki.

Első huzás nov. 11.

Főnyermények:

Legszerencsésebb esetben 1,000.000 kor.

1 jutalom	600.000
1 "	400.000
1 "	200.000
2 "	100.000
1 "	90.000
1 "	80.000
1 "	70.000
2 "	60.000
1 "	40.000
5 "	30.000
1 "	25.000
7 "	20.000
3 "	15.000
31 "	10.000
67 "	5.000
3 "	3.000
432 "	2.000
763 "	600
1238 "	500
90 "	300
stb	stb.

939a-3.2

◆ Telefon 35. szám. ◆

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utca 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendű

száraz tűzifa

azonkívül valódi szagtalan

poroszköszén

Wildenscheinsegen-Richterhof-féle bányából.

Magyar királyi marhasó

841-52.18

métermázsánként 6 frt 90 kr.

Trachit törtkövek kövezésre.